

Móra F. Sándor

Kislány, ne higgy
a klerikális reakciónak!

Nagypám a háború előtt részt vett a kommunista mozgalomban.

A felszabadulás után fejest akartak csinálni belőle, de mindig elaludt a gyűléseken.

Pótkávé a jó!

Igy maradt kazánkovács, és nagyon szerette a hagymás ecetben pácolt halat.

Egyszer szép ősz szakállat hagyott, de a család lebeszélte.

A háborút megúsza, mert hadifontos hadiüzem hadimunkása volt, így nem került a frontra.

Tévedésből kis híján lelőtte egy gyújtótoroz orosz katonát, de a tolmács tisztázta a helyzetet.

Aztán belépett a munkás-őrségbe, és csak nagy nehezen tudták beöltöztetni, mert ritka jól megtermett ember volt.

Amikor biciklivel belement a pirosta, azt mondta a rendőrnek:

— Hát azért állított ide teged a Nép Allama, jó cipőben, jó ruhában, hogy a becsületese munkásembert háborgasd?

Később amputálták a lábát, és nem ülhetett többé biciklire.

Harminchét éves korában országos birkózóversenyt nyert.

Mindig kék munkaruhában járt, de kapott műlábát, amit nem illik betenni a koporsóba.

Mikor eladtuk a régi házat, a múlt év elején.

Pedig hátha jó lenne még!

Dédnagyapám viszont a Tanácsköztársaság alatt volt népbiztos, de ezt most nem mesélem el, mert bármelyik történelmi műben hiába keresné valaki.

Akkor még tudtak konspirálni.

Eme Dédnagyapám nem félt említeni Nagyapám apját, és ez nem véletlen, mert a csendőrök hét helyen át szúrták a vállát szuronyral.

A szuronyból disznóoljós lett, de aztán tízeletemes bérházba költöztünk, mert évente többször emelték a melegvíz és a fűtés árát, úgyhogy az a kés már a melegvizet sem vágná el, pedig ma már nincsenek csendőrök.

De azért...

„Van egy dátum, akár egy ifjútám
Az életünkben, amely után
Fáradni már fölösleges.
De jó új férfi, nem tudja,
[s, kérde]
Mondd csak drágám, miért
[vagy veres?]

Kedvené énekesnőm, a táncdalénekesnők legeslegittokatosabbika sügárbújja forrón, elnyújtva a szókat, a mikrofonba. Olykor kiolvad a biztosíték, leeg a berendezés. Nem hiába! A Légyzenei Gazdasági Társulás vonja-húzza a talpalávalót.

De komoly baj nincs.

Megjavitja a cipész.

Ah, régmúlt ifjúságom a megtett út porába szürkült immár!

Ha emlékezem, szívemben a régi tűz ég. Jöjj,

naplóm, segíts felidézni a múltat!

„Néha persze van tűzvetés is.

Hát kézen fogjuk a tüzet, mint valami gyermeket, elvezetjük, s megmutatjuk neki: Itt ég! Itt kell most égned! Nagyon!”

S azok a régi szép karneválok!

A Virágkarnevál Vezető politikai Tánczos-komikusunk Születésnapján, amikor

„— Látod, mi az, Elvtársnő? A MI kertünk büszkesége, egy önjáró barack.

— Ah, valóban. Mi szép zöld! S amott jó a nehézvirág-füzérség!

amikor egy rosszul sikerült káposztás rétes

— Hát nem tettél bele kis borsot, Anyuci?

— Hát nem.

— De hát ott a szákcáskönyv, miért nem nézted meg azt?

— Tudod, mi van, Apuci. Ezeket a szákcáskönyveket is csak kiadják.

— En meg gondoltam, a saját fejem után is ki tudom sütni.

— No de egy ilyen Születésnapon? Mikor az után felvonul kertünk-udvarunk színe-javá! S a bódéknál a bőséges ebéd után hús sórért áll sorba hűségesen a Nép!

— Egy rosszul sikerült káposztás rétes?”

Kéziratom kezemben tartom, mint a kardom, mint a kardom. Ha megsuhintom. Hajh! a sok kutyautófület-farkát behúzza iszkol.

— Mér ütök a kutyát?

Az ásatások leletanyagának elemzésekor teljes bizonyosságot nyert, miszerint zenész és műértő egykutyá.

Egy most napvilágra került korabeli leirásból kiténik, hogy egy hajdani zenéalkalomra összegyűlt közönség a művész által kitalapozásra fordított időt teljes egészében torokköszörülésre használta, valamint, hogy a művész gyakori fővetésekor — mely szemébe hulló haját volt hivatva elhárítani — a közönség soraiban ülők szeméi a nem titkolt csodálattól voltak csillogók.

Az írás szerzőjének kiléte ezidáig nem derült fény, sokat elárul azonban az, hogy az illető — saját megemlékezése szerint — több száz koncerttermi szék aljának megítáogatása után sem talált odaszáradt rá-gógumit.

Jaj, jaj, ne üssék már annyira, még a végén agyonütök nekem! S mély gyászomban ki lész hívem?

Gyászmenetszabályzat

1. A gyászmenet a gyász óráján legyen megtartva.

2. A gyászoló egység tagjainak kötelező

1. gyászruha

2. honfibu

3. gyászkönyv a szemek sarkában

Bajusz csak konyha lehet, kipederni tilos!

Mindazonáltal tükröződnie kell a gyászoló egységben az erőnek.

3. Végrehajtás

A gyászoló egység rendes lépésben érkezik a gyász színhelyére.

A gyász tárgya előtt tíz méter távolságban az előjáró gyászoló kiadja a vezényszót: Egység! Gyász!

A vezényszó kiadásával egyidőben az előjáró gyászoló és a gyászmenet tagjai sapkájukat bal kézzel leemelve közvetlenül maguk elé ejtik, előbb bal, majd jobb lábbal tipró mozdulatokat végezve azon, felemelik, s ismét a fejükre illesztik. Ezt öt lépésenként meg kell ismételn.

Ezután a gyászoló előjáró oldalfejjel derékszájjával együtt leoldja — az egység tagjai egyéni fegyverüket vállukról leveszik —, majd jobb kezükben fogva annak szíját, az út porában vonszolják fegyverüket a gyászmenet befejezéséig.

A gyászmenetet gyászlépésben kell végrehajtani.

A gyászlépés a következő:

1. Gyászallás: a gyászoló egység tagjai fejüket mélyen lehajlítják — úgy, hogy annak hossz tengelye 45 fokos szögben zárjon a gerincoszloppal —, térdeiket behajlítják, úgy, hogy a lábujjhegy és a comb 120 fokos szögben zárjon egymással.

2. Lépésnél a talp nem emelkedhetik el a talajtól. A fejt lépés közben ingatlan kell. Bal lábbal való lépéskor jobb felé, jobb lábbal való lépéskor bal felé térjen ki a fej, tehát egy lépéspár időtartama feleljen meg egy teljes fejingálás időtartamának.

A gyászmenet a gyász tárgyat tíz méter távolságban elhagyva érjen véget. Az egyéni fegyvereket az előjáró gyászoló Egység! Gyász vége! vezényszóval az előjárónak megfelelően a derékra, illetve a vállra kell függeszteni, a sapkákat a bal comb külső felületéhez való háromszori odaütéssel kiporolni (nedves talaj esetében ez nem szükséges), majd helyére illeszteni. A menetét a vezényszó elhangzása után rendes lépésben kell folytatni.

Gyászmenet végrehajtása után, az elhelyezési körletbe történő visszaérkezés időpontjában a fegyver — és ruházat karbantartását azonnal meg kell kezdeni.

Ennekutána elsíratás, és minden más, effélé egyéni akció szigorúan tilos!

Hová, hová kisírt szemű szépség, kertek alatt csel-lengő villamos?

Csak hagyj.

Anyájához készül.

Hazafelé.

A város szélén lakom. Egy este mentem haza, félutat megtettem már. Akkor hirtelen rám jöttek a betyárok. Ki akartak faggatni. Nem hagytam magam, erre elhurcoltak a tanyájukra, és igen biztattak, hogy osszetörök minden csontomat. de csak finoman, nehogy láttelest lehessen fölvenni. En nagyon megijedtem, és meg-

Acélozni tanulnak a katonák. A Leutnant észreveszi, hogy az egyik katonát olvas.

— Brautigan honvéd, mit olvas maga? — kérdezi tőle.

— A „Pisztrángfogás Amerikában”-t, jelentem.

— Mi a fene, nem is tudtam, hogy maga horgász!

mondtam: a nagypatyám is orgazda.

Ekkor jött Rózsa Sándor és megkérdezte:

— Mi van öcsi, nem tesszik a rendszer?

Nem mondtam, hogy nem, erre Rózsa Sándor iszonyatos dühbe gurult, és csontos öklével behúzott egyet. Dupláznai is akart, de az egyik betyár megemlítette, hogy a nagypatyám is orgazda. Nagy nehezen elengedtek.

Másnap már megjött az idézés a tanácstól.

— Á, maga az — üdvözölt a Lócsei Fehér Asszony, fel sem nézve az íróasztalon fekvő jegyzőkönyvből —, jöjjön csak, jöjjön!

— Jó napot kívánok —, köszöntem illendően, ahogy a tanácson kell, engem tegnap potán vágott a Rózsa Sándor, és nagyon meg vagyok elégedve, hogy ilyen gyors a hatósági intézkedés.

— Hát igen, pironkodott a Lócsei Fehér Asszony —, igyekszünk javítani a lakossági szolgáltatások színvonalát. Háromezer forint a bíróság. Részletben fizeti, vagy egyben? Utalványon, vagy személyesen?

— Itt valami tévedés lesz! Engem potán vágott a Rózsa Sándor, fej akarom jelenteni!

— Feljelenteni? Hohó — így a Lócsei Fehér Asszony —. Rózsa Sándor! Az árva-k, reményeség, a szegények támaszát, a társadalmi haladás élharcosát? A Népi Igazságszolgáltatás hűbereg robotos?! A MI emberünk! Még mit nem! Háromezer forint, amíg szépen van, s Isten áldja! Vagy többet akar fizetni?!

— De ha egyszer engem vágott potán a Rózsa Sándor! Még én fizessek büntetést?

— Miért, még egyet akar? — kiabált a Lócsei Fehér Asszony. Ki innen, te cenk! Majd adok én neked feljelentést!

Láttam, hiába is vitakoznék. Befizettem a háromezret. Később még láttam a Lócsei Fehér Asszonyt a színházban, ahol „Brooklyn James” farmer feszült a fenekén. Valami modern darabot adtak, és a férje úgy nézett ki, mint Roger Moore fiatalkorában, a Vörös Október Férfiruhagyárban készült öltönyben, megöszülve, ráncos arccal, szájában I. osztályú protézist villogatva. Büszke volt, mint egy autóbusz. Betyár egy valami ez a haladás —, gondoltam akkor.

De hát ki az?

Kinek kezében kard egy-csokor virág?

Azoknak hiába zenél a kintornás kopott bérházak udvarán rezignált arccal.

Azon kevesek, akiknek zenei ízlése nem Amanda Lear-ben, és nem is a Neoton Famíliában nyer beteljesülést, nyilván törzsvenedéi voltak az eddig évről évre megrendezett szegedi dzsessznapoknak. Jómagam is megéremt vagy négyet belőlük: s mondhatom, igen kellemes emlékekkel rendelkezem róluk, főleg, ami a hangulatot illeti. Talán éppen ezért ütötte meg a szokásnál is jobban a fülemet a hír: idén nem rendeznek városunkban hasonló eseménysorozatot, vagyis (kevésbé indirekten fogalmazva) idén nem lesznek dzsessznapok.

Mielőtt a kedves dzsessz-kedvelő olvasó kezéből kieresne a lap, s mielőtt hangos isten-káromlásba fogna, elárulom, hogy csupán a hatásvadászat kedvéért sikeredett az első bekezdés ily pesszimisztikusra, a továbbiak csupa pozitív hírek fognak tartalmazni.

Történet ugyanis, hogy az Ifjúsági Ház és a JATE-klub „illetékesei” közös rendezvényt szerveztek, amely egész őszre biztosítani fogja a dzsesszhangsúlyos ki-elégítést. Erről beszéltünk Drienyovszky András-sal, az Ifjúsági Ház dzsesszklubjának vezetőjével, az IH. stúdiójában, ahova rendkívül kalandos út vezetett: tekintve, hogy azt — s ne feleddük megdicsérni a tervezőket és a kivélezőket — csupán a mellék-helyiség női részlegén keresztül lehet becsérkészni. (Ez komoly!)

— Űgy hallottuk, az idén nem szerveztek dzsessznapokat. Hallottuk viszont azt is, hogy a dzsessz-kedvelők ennek ellenére nem maradnak program nélkül.

Az elmúlt évek gyakorlatát az volt, hogy megpróbáltunk elcsipni egy, valamely környező országban turnező világhírű zenekart vagy zenészt (tavaly például Larry Coryell-t, s mintegy e „köré” szervezni a többi programot. Az idén úgy gondoltuk, hogy az egyszerű alkalomra koncentrált programok helyett egy folyamatos dzsesszműsort produkálunk, melynek helyszíne az Ifjúsági Ház, a JATE-klub, illetőleg a sportcsarnok lesz.

— Gondolom, a szervezési munkát nagyban befolyásolják a nem túl kedvező anyagi lehetőségek.

— Természetesen. Mint említettem, az Európában turnező amerikai zenészeket elcsipni egy koncert erejéig; arra nincs dotáció, hogy Amerikából utazzassuk őket. Így, hogy nem leszünk egy-kohkört hétvégi időponthoz kötvé, nagyobb annak az esélye, hogy több neves együttest, szólistát léptessünk föl. Nehézség továbbá az is, hogy míg például Debrecenben a dzsesszshétvége az egész város ügye, itt ugyanez nem mondható el. Anyagi lehetőségekről kérdezte: nos, a fellépti díjakon kívül az útiköltség, a szállás plusz a különböző jogdíjak is a meghívót terhelik. Nem dicségethetünk

hasznalókkal, mint a legutóbbi Alba Regia Dzsessznapok székesfehérvári szervezői, akik kerék egymillió forintot kaptak a Videoton cégtől erre a célra. Pusztán a propaganda kedvéért, függetlenül a leendő bevételtől. Mi a felmerülő kiadásokat az Ifjúsági Ház, a JATE-klub és a dzsesszklub költségvetéséből finanszírozzuk.

— És a rádió?
— „Beszáll” a rádió is, főleg a különböző jogdíjak kifizetésénél, és nem is csekély mértékben. Itt kell megjegyezni, hogy néhány őszi programunkat a rádió is rögzíteni fogja.

— Konkrét programtervvel rendelkeztek már?

— Igen, bár fenntartjuk az esetleges változások lehetőségét, hiszen hónapokkal előre tervezni meglehetősen merész feladat. Pillanatnyilag az e-félévi műsor a következő: Szeptember 17-én Kőszegi Imrét láthatjuk vendégül egy új formáció vezetőjeként. Október 6-án az Ifjúsági Házban Joanne Brackeen amerikai zongorista hölgy kvartettje lép fel, e koncert őszi programunk egyik csúcspontjának ígérkezik. Október 16-án a Penge-együttes, 22-én a Benkő-dírieland játszik a JATE-klubban. 27-én az IH-ban Garai Attila és a Szekszárdi Dzsessz kvartett mutatja be műsorát, november 12-én a JATE-klubban Jiri Stivin fog szerepelni. November 17-én a Sportcsarnokban (remélhetőleg szép számú közönség előtt) Leonyid Csiszik és a Jan Garbarek Group koncertje fog elhangozni; Garbarek csak ezt az egy koncertet adja Magyarországon, úgyhogy a rádió is fel fogja venni. November 26-án a fiatal, frissen végzett zenészekből álló Bob-Art Orchestra játszik, december 3-án régi ismerőseink, a BDSZ-Collection (Babos-Dandó—Szakcsi—Dés) tagjai koncerteznek. A további decemberi program még nem végleges, de egy olasz együttes és a Calcutta trió szerepeltetését tervezzük.

— A JATE-klub és egy Ifjúsági Ház közötti együttműködésnek — a műsorokon kívül — milyen konkrét előnyeit élvezhetik majd a hallgatók?
— Egyes Ifjúsági Házban rendezett koncertekre a JATE klubtagsági igazolvány felmutatásával is lehet menni, ugyanúgy néhány JATE-klubbeli hangversenyre való belépésre fog jogosítani a dzsesszklubtagsági igazolvány is.